

مالیات چیست؟

نویسنده : حسابدانان

مدت زمان مطالعه : ۲۰ دقیقه

سطح : مقدماتی

پیش نیاز : ندارد

دسته بندی : مالیات

تاریخ : ۱۴۰۱/۰۸/۲۷

---

* فهرست مطالب :

۱- مالیات چیست؟

۲- اشخاص مشمول مالیات

۳- اشخاص غیر مشمول مالیات

۴- انواع مالیات در ایران

۵- انواع مالیات های مستقیم

۶- انواع مالیات های غیر مستقیم

۷- مالیات بر دارایی و انواع آن

۸- مالیات بر ارث

۹- مالیات حق تمبر

- ۱۰- مالیات خانه های لوکس و گران قیمت
- ۱۱- مالیات خودرو های لوکس و گران قیمت
- ۱۲- مالیات بر خانه های خالی
- ۱۳- مالیات بر درآمد و انواع آن
- ۱۴- مالیات بر درآمد اجاره
- ۱۵- مالیات نقل و انتقال املاک
- ۱۶- مالیات نقل و انتقال حق واگذاری محل
- ۱۷- مالیات کشاورزی
- ۱۸- مالیات حقوق
- ۱۹- مالیات صاحبان مشاغل
- ۲۰- مالیات شرکت ها و اشخاص حقوقی
- ۲۱- مالیات بر درآمد اتفاقی
- ۲۲- معافیت های مالیاتی
- ۲۳- هزینه های قابل قبول مالیاتی
- ۲۴- رسیدگی مالیاتی
- ۲۵- دادرسی مالیاتی
- ۲۶- مالیات بر ارزش افزوده
- ۲۷- گزارش معاملات فصلی

۲۸ - اظهارنامه مالیاتی

۲۹ - جرائم مالیاتی

۳۰ - مالیات دستگاه های کارتخوان

۳۱ - مالیات تراکنش های بانکی

۳۲ - پایانه های فروشگاهی و سامانه مودیان

۳۳ - سوالی درباره مالیات دارید، به صورت رایگان از ما بپرسید!

* مقدمه :

مالیات چیست؟ اشخاص مشمول مالیات کدامند؟ نحوه محاسبه مالیات چگونه است؟ چکار کنیم تا از پرداخت مالیات معاف شویم؟ چگونه مالیات را کاهش دهیم؟ مهم ترین بایدها و نبایدهای مالیاتی چیست؟

زمانی که مقاله مالیات چیست را مطالعه می کنید احتمالاً یا حسابدار هستید یا مالک کسب و کار و یا علاقه مند به حوزه حسابداری و مالیات و یا حتی کسی که دغدغه مالیاتی دارد و به دنبال پاسخ سوالات مطرح شده است.

یکی از مهم ترین موضوعاتی که مردم هر جامعه با آن درگیر هستند موضوع مالیات است.

بر خلاف آنچه که اکثر مردم فکر می کنند آگاهی از قوانین و مقررات مالیاتی مخصوص حسابدارها نیست و هر شخصی که دارای درآمد یا دارایی خاصی است باید نسبت به مقررات و تکالیف مالیاتی آگاهی داشته باشد. در مقاله مالیات چیست به صورت کامل به تعریف مالیات، انواع مالیات و تعاریف مربوطه به آن می پردازیم.

همچنین می توانید با شنیدن [پادکست مالیات چیست](#) نکات مهم مربوط به مالیات را بشنوید و یاد بگیرید.

پس از مطالعه این مقاله شما فردی هستید که نسبت به مالیات آگاهی اولیه کاملی را به دست آورده است.

۱ - مالیات چیست ؟

برای مالیات می توان از تعاریف متعددی استفاده کرد، اما اگر بخواهیم آن را در یک جمله ساده توصیف کنیم عبارت است از : “پول اداره کشور“

مالیات مبلغی است که توسط دولت برای تامین مخارج عمومی کشور و به موجب قانون از اشخاص جامعه وصول می شود.

مالیات یک نوع هزینه اجتماعی است که اشخاص جامعه در مقابل خدمات عمومی که در جامعه دریافت می کنند مکلف به پرداخت آن به دولت هستند.

برای درک بهتر مفهوم مالیات می توانیم به پرداخت حق شارژ توسط ساکنین یک ساختمان به نماینده آن ساختمان اشاره کرد که در جهت هزینه امور جاری از جمله : هزینه نظافت ساختمان، هزینه سرویس آسانسور، تعمیرات محیط عمومی ساختمان و ... صورت می گیرد، یاد کرد. نماینده ساختمان نیز که منتخب اکثر ساکنین ساختمان بوده وظیفه دریافت این مبلغ از ساکنین و پیگیری و انجام امور مذکور را بر عهده دارد. در کشور ما و اکثر کشور های دنیا نیز نماینده منتخب مردم « رئیس جمهور « وظیفه پیگیری و انجام امور جاری کشور از جمله : امور بهداشت و سلامت، امور امنیتی، امور آموزشی، امور راه و شهر سازی و ... را بر عهده دارد.

اما هزینه انجام این امور از کجا باید تامین شود ؟

منابع مالی دولت برای انجام این وظایف متعدد هستند. مالیات، درآمدهای فروش نفت و منابع طبیعی، درآمد ناشی از جذب گردشگر و سایر موارد از مهمترین منابع درآمدی دولت هستند.

در نتیجه مالیات برای اشخاص جامعه که مالیات را پرداخت می کنند یک نوع هزینه و برای دریافت کننده آن « دولت » یک نوع درآمد محسوب می گردد.

تا اینجا به تعریف دقیقی از مالیات پرداختیم، اما سوالی که احتمالاً تا الان در ذهن شما هم ایجاد شده این است که چه اشخاصی باید مالیات پرداخت کنند؟

۲- اشخاص مشمول مالیات

اگر همین الان از شما پرسیم « چه اشخاصی سزاوار پرداخت مالیات هستند؟ » چه پاسخی می دهید؟

به احتمال فراوان در پاسخ خواهید گفت:

هر کسی پول در میاره باید مالیات بده

هر کسی ثروتمنده باید مالیات بده

هر کسی سودی کسب میکنه باید مالیات بده

کاملاً با شما موافق هستیم!

قانون گذاران ما در زمان تصویب قوانین مالیاتی نیز همانند شما چنین اشخاصی رو مشمول پرداخت مالیات دانسته اند.

طبق ماده ۱ قانون مالیات های مستقیم اشخاص زیر مشمول پرداخت مالیات هستند:

۱ - کلیه مالکین اعم از اشخاص حقیقی یا حقوقی نسبت به اموال یا املاک خود واقع در ایران

۲ - هر شخص حقیقی ایرانی مقیم ایران نسبت به کلیه درآمدهایی که در ایران یا خارج از ایران تحصیل می نماید

۳ - هر شخص حقیقی ایرانی مقیم خارج از ایران نسبت به کلیه درآمدهایی که در ایران تحصیل می کند

۴ - هر شخص حقوقی ایرانی نسبت به کلیه درآمدهایی که در ایران یا خارج از ایران تحصیل می نماید.

۵ - هر شخص غیرایرانی (اعم از حقیقی و یا حقوقی) نسبت به درآمدهایی که در ایران تحصیل می نماید و همچنین نسبت به درآمدهایی که بابت واگذاری امتیازات یا سایر حقوق خود و یا دادن تعلیمات و کمک های فنی و یا واگذاری فیلم های سینمایی (که به عنوان بها یا حق نمایش یا هر عنوان دیگر عاید آنها می گردد) از ایران تحصیل می کند.

همانطور که مشاهده کردید اشخاص مشمول پرداخت مالیات در ایران ۵ گروه هستند:

۱ - گروه اول : اشخاصی که در ایران دارای اموال و املاک هستند.

۲ - گروه دوم : اشخاص حقیقی ایرانی که مقیم در ایران هستند و از هر طریقی در ایران یا خارج از ایران درآمد دارند.

۳ - گروه سوم : اشخاص حقیقی ایرانی که مقیم خارج از ایران هستند و در ایران درآمد کسب می کنند.

۴ - گروه چهارم : اشخاص حقوقی ایرانی (شامل شرکت ها، موسسات، نهاد ها و سایر اشخاص حقوقی) که در ایران یا خارج از ایران فعالیت اقتصادی دارند و درآمدی به دست می آورند.

۵ - گروه پنجم : اشخاص خارجی که در داخل ایران کسب درآمد می کنند و یا به واسطه ارائه خدماتی خاص و فروش فیلم های سینمایی بدون اینکه وارد کشور ایران شوند از منابع ایرانی کسب درآمد می کنند.

در کنار بررسی اشخاص مشمول مالیات شاید براتون جالب باشه که بدونید برخی اشخاص نیز مشمول پرداخت مالیات نیستند. اما چه اشخاصی ؟

* پیشنهاد مشاهده : آموزش ماده ۱ قانون مالیات های مستقیم

۳ - اشخاص غیر مشمول مالیات

در کنار اشخاصی که مشمول پرداخت مالیات هستند، گروهی از نهاد ها و دستگاه ها مشمول پرداخت مالیات نیستند.

عدم مشمولیت این اشخاص به این دلیل است که به نحوی زیر مجموعه دولت محسوب می گردند و یا بودجه آن ها به وسیله دولت تامین می گردد و یا دارای وظایف مشترکی با دولت هستند و همچنین فاقد هرگونه فعالیت اقتصادی هستند.

در ماده ۲ قانون مالیات های مستقیم اشخاص غیر مشمول مالیات به شرح ذیل طبقه بندی می شوند:

۱ - وزارتخانه ها و موسسات دولتی

۲ - دستگاه هایی که بودجه آنها به وسیله دولت تامین می شود

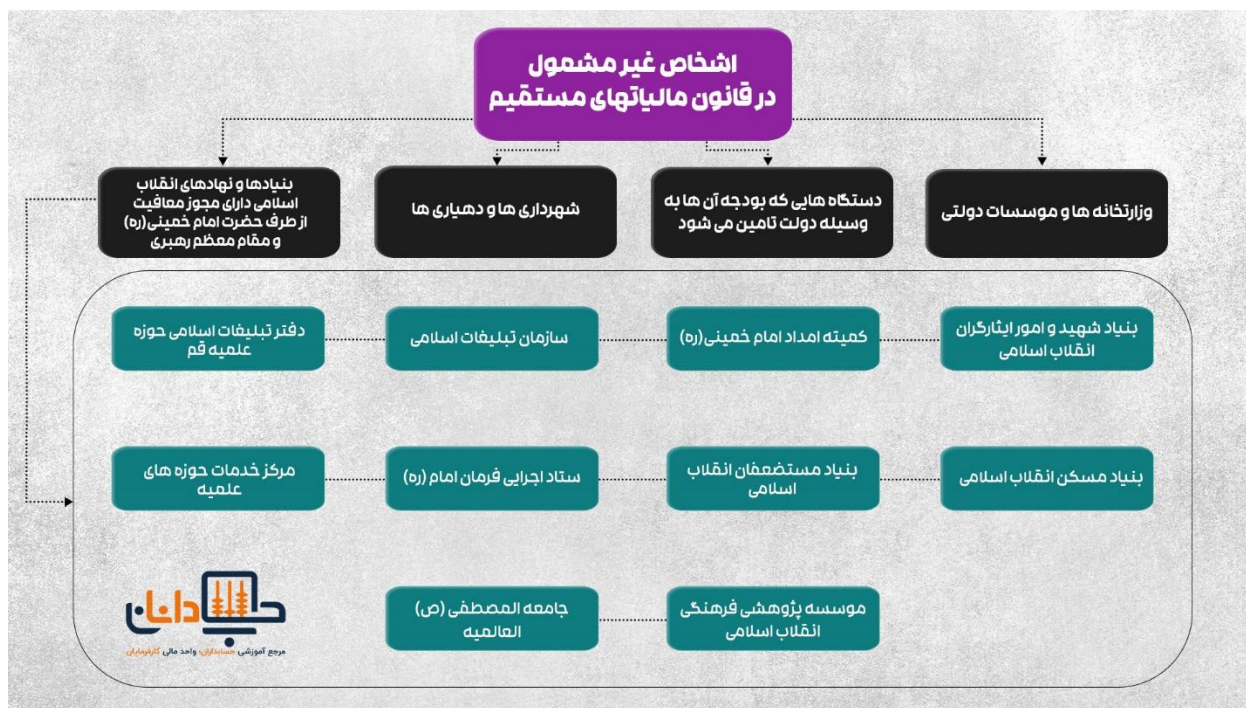
۳ - شهرداری ها و دهیاری ها

۴ - بنیادها و نهادهای انقلاب اسلامی دارای مجوز معافیت از طرف حضرت امام خمینی (ره) و مقام معظم رهبری

اشخاص فوق علاوه بر عدم مشمولیت مالیات نیازی به انجام برخی تکالیف قانونی از جمله تشکیل پرونده مالیاتی، تسلیم اظهارنامه مالیاتی و ارائه اسناد و مدارک به سازمان مالیاتی نیز ندارند.

نکته مهم دیگر در خصوص این اشخاص این است که همچون سایر مودیان مشمول مالیات بر ساخت و فروش املاک موضوع ماده ۷۷ قانون مالیات های مستقیم می باشند.

همچنین تکلیف پرداخت مالیات بر ارزش افزوده و همچنین تکلیف کسر و ابصال مالیات های تکلیفی از جمله مالیات حقوق کارکنان از دیگر تکالیف اشخاص غیر مشمول مالیات می باشد.

*پیشنهاد مشاهده : آموزش ماده ۲ قانون مالیات های مستقیم

۴ - انواع مالیات در ایران

ایران دارای نظام مالیاتی متأثر از نظام های مالیاتی برجسته در دنیا می باشد.

البته تفاوت های گسترده ای بین قوانین و مقررات مالیاتی در ایران و کشور های توسعه یافته دنیا وجود دارد.

اما به صورت خلاصه انواع مالیات در ایران عبارتند از:

۱- مالیات های مستقیم

۲- مالیات های غیر مستقیم

مالیات های مستقیم عبارتند از مالیات هایی که به صورت مستقیم و بدون واسطه توسط دولت از اشخاص جامعه وصول می گردد.

اغلب پرداخت کنندگان مالیات های مستقیم در نظام مالیاتی دارای کد اقتصادی و پرونده مالیاتی هستند و برای سازمان امور مالیاتی شناخته شده و قابل رهگیری هستند.

سازمان مالیاتی مستقیماً به این اشخاص مراجعه و مالیات مربوطه را دریافت می کند.

در ادامه این مقاله به انواع مالیات های مستقیم خواهیم پرداخت.

در مقابل مالیات های مستقیم گروه دیگری از مالیات ها وجود دارد که به صورت غیر مستقیم و به وسیله واسطه وصول می گردد.

پرداخت کنندگان مالیات های غیر مستقیم نزد سازمان مالیاتی پرونده مالیاتی ندارند و قابل رهگیری و شناسایی نیستند.

مالیات بر ارزش افزوده پرداختی که در فروشگاه ها توسط فروشنده از خریدار دریافت می گردد و به دولت پرداخت می شود از بارز ترین انواع مالیات های غیر مستقیم می باشد.

مالیات های غیر مستقیم را در ادامه این مقاله بیشتر بشناسید.

۵ - انواع مالیات های مستقیم

همانطور که اشاره شد مالیات های مستقیم مالیات هایی هستند که توسط دولت به صورت مستقیم دریافت می گردد.

مالیات های مستقیم دارای یک قانون مخصوص به خود به نام قانون مالیات های مستقیم می باشد.

مالیات های مستقیم در ایران به ۲ گروه اصلی طبقه بندی می شوند که عبارتند از:

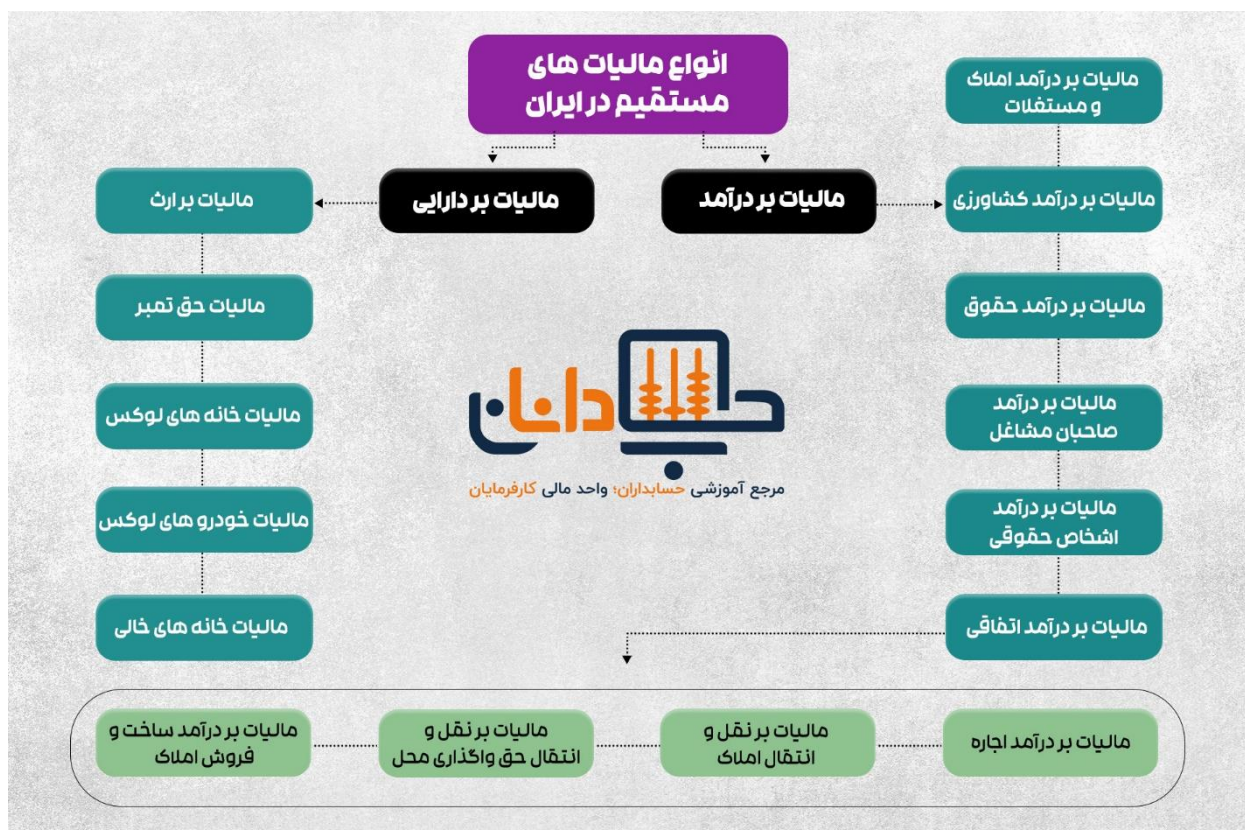
۱ - مالیات های بر دارایی

۲ - مالیات های بر درآمد

مالیات های بر دارایی، مالیات هایی هستند که از محل دارایی و اموال اشخاص مطالبه و وصل می گردد و در نتیجه هر چه میزان اموال و دارایی های یک فرد بیشتر باشد میزان مالیات بر دارایی آن بیشتر خواهد بود.

مالیات های بر درآمد نیز همانطور که از اسمش پیداست مالیات هایی است که از محل درآمد و سود اشخاص وصول می گردد، در نتیجه هر چه سود یک شخص بیشتر باشد مالیات پرداختی وی بیشتر خواهد بود.

در ادامه انواع مالیات های بر دارایی و مالیات های بر درآمد را بررسی خواهیم کرد.

۶ - انواع مالیات های غیر مستقیم

انواع مالیات های غیر مستقیم که توسط دولت و به صورت غیر مستقیم وصول می گردد عبارت است از:

۱ - مالیات بر ارزش افزوده

۲ - حقوق گمرکی

۳ - سود بازرگانی

۴ - مالیات فروش خودرو های وارداتی

۵ - بخشی از مالیات حق تمیر

۷ - مالیات بر دارایی و انواع آن

مالیات های بر دارایی یکی از انواع مالیات های مستقیم می باشد.
این مالیات بخشی از دارایی و اموال مردم بوده و به انواع زیر تقسیم بندی می شود:

۱ - مالیات بر ارث

۲ - مالیات حق تمبر

۳ - مالیات خانه های لوکس و گران قیمت

۴ - مالیات خودرو های لوکس و گران قیمت

۵ - مالیات خانه های خالی

۸ - مالیات بر ارث:

مالیاتی که پس از فوت صاحب دارایی توسط وراث وی و به منظور استفاده از دارایی های متوفی پرداخت می گردد.

مثلا پدر خانواده ای فوت می کند و فرزندان وی برای استفاده از پول نقد، ملک و اتومبیل پدر خود باید ابتدا مالیات بر ارث آن را پرداخت کنند.

مالیات بر ارث موضوع فصل چهارم از باب دوم قانون مالیات های مستقیم می باشد و ماده ۱۷ تا ۴۳ قانون مالیات های مستقیم به این موضوع اختصاص دارد.

برای کسب اطلاعات بیشتر در خصوص مالیات ارث می توانید [اینجا](#) کلیک کنید.

۹ - مالیات حق تمبر:

مالیات حق تمبر نوعی مالیات است که به برخی دارایی های مردم تعلق می گیرد. مثل حق تمبری که بابت صدور بارنامه و گواهینامه و موارد مشابه صادر می گردد.

حق تمبر یکی از مالیات هایی است که بخشی از آن به صورت مستقیم و بخش دیگری از آن به صورت غیر مستقیم پرداخت می گردد. بخش مستقیم آن مربوطه به مالیات حق تمبر ثبت و افزایش سرمایه شرکت های تجاری می باشد.

فصل مالیات حق تمبر از ماده ۴۴ تا ۵۱ قانون مالیات های مستقیم و در باب دوم این قانون می باشد.

اگر مایل به مشاهده آموزش کامل مالیات حق تمبر هستید، می توانید **محصول رایگان صفر تا صد مالیات حق تمبر** با تدریس آقای سید علی سرحدی را مشاهده نمایید.

*پیشنهاد شنیدن: پادکست مالیات حق تمبر

۱۰ - مالیات خانه های لوکس:

مالیات خانه های لوکس و گران قیمت از ابتدای سال ۱۳۹۹ در کشور ما اجرا شد و در سال ۱۴۰۱ خانه های با ارزش بیشتر از ۲۰ میلیارد تومان را شامل می شود.

این مالیات هر ساله در قانون بودجه ذکر می گردد.

برای کسب اطلاعات بیشتر در خصوص مالیات خانه های لوکس و گران قیمت می توانید به [سایت سازمان امور مالیاتی](#) مراجعه کنید.
اگر مایل هستید درباره مالیات خانه های لوکس و گران قیمت اطلاعات بیشتری به دست بیاورید مقاله همه چیز درباره مالیات خانه های لوکس و گران قیمت را مطالعه کنید.

۱۱ - مالیات خودرو های لوکس:

مالیات خودرو های لوکس و گران قیمت نیز همانند خانه های لوکس از سال ۱۳۹۹ و به موجب قانون بودجه دریافت می گردد.

در حال حاضر خودرو های با ارزش بالای ۳ میلیارد تومان مشمول این مالیات هستند.

اگر مایل هستید درباره مالیات خودروهای لوکس و گران قیمت اطلاعات بیشتری به دست بیاورید مقاله همه چیز درباره مالیات خودروهای لوکس و گران قیمت را مطالعه کنید.

مالیات خودروهای لوکس

۱۲ - مالیات بر خانه های خالی

مالیات بر خانه های خالی نوعی مالیات بر دارایی است که در سال ۱۳۸۰ حذف و در سال ۱۳۹۴ مجدد به قانون مالیات های مستقیم برگشت.

این مالیات از اشخاصی دریافت می گردد که بیشتر از ۱۲۰ روز خانه خالی در سال داشته باشند.

در مقاله همه چیز درباره مالیات خانه های خالی با جزئیات و نحوه محاسبه مالیات خانه های خالی به صورت کامل آشنا خواهید شد.

۱۳ - مالیات بر درآمد و انواع آن

مالیات بر درآمد درصدی از درآمد و سود اشخاص و کسب و کارها است که به موجب قانون از آن ها دریافت می شود.

انواع مالیات های بر درآمد عبارتند از:

- ۱ - مالیات بر درآمد املاک
- ۲ - مالیات بر درآمد کشاورزی
- ۳ - مالیات بر درآمد حقوق
- ۴ - مالیات بر درآمد صاحبان مشاغل
- ۵ - مالیات بر درآمد اشخاص حقوقی
- ۶ - مالیات بر درآمد اتفاقی
- ۷ - مالیات بر سود سپرده های بانکی

۱۴ - مالیات بر درآمد اجاره

مالیات بر درآمد اجاره عبارت است از مالیاتی که از منافع ناشی از اجاره و رهن املاک شخص به وی تعلق می گیرد.

مالیات مربوط به املاک به ۵ نوع تقسیم می گردد:

- ۱ - مالیات بر درآمد اجاره
- ۲ - مالیات نقل و انتقال املاک
- ۳ - مالیات نقل و انتقال حق واگذاری محل
- ۴ - مالیات خانه های لوکس و گران قیمت
- ۵ - مالیات خانه های خالی

در بخش مالیات های بر دارایی از مالیات خانه های لوکس و گران قیمت و مالیات بر خانه های خالی یاد شد.

مالیات بر درآمد اجاره یکی از مهم ترین منابع مالیاتی می باشد و از اشخاصی که املاک خود را به اجاره می گذارند دریافت می شود. مقاله مالیات اجاره با بیان یک مثال جامع این موضوع را برای شما تشریح کرده است.

*پیشنهاد شنیدن : [پادکست مالیات اجاره](#)

۱۵ - مالیات بر نقل و انتقال املاک

یکی دیگر از انواع مالیات های مربوط به حوزه املاک مالیات نقل و انتقال املاک است. زمانی که شما ملک خود را به فروش می رسانید بابت فروش این ملک مشمول پرداخت مالیات نقل و انتقال می شوید. البته ماخذ محاسبه این مالیات سود شما از فروش ملک نیست بلکه جدول ارزش معاملاتی املاک به عنوان ماخذ محاسبه مالیات نقل و انتقال خواهد بود.

۱۶ - مالیات نقل و انتقال حق واگذاری محل

حق واگذاری محل که به نظر برخی صاحب نظران همان سرقفلی است عبارت است از حق کسب و پیشه ای که بر روی املاک تجاری محاسبه می گردد.

در زمان انتقال مالکیت آن نیز بر اساس میزان وجه رد و بدل شده بین خریدار و فروشنده ۲ درصد به عنوان مالیات نقل و انتقال حق واگذاری محل اخذ می گردد.

۱۷ - مالیات کشاورزی

مالیات بر درآمد کشاورزی در قانون مالیات های مستقیم فقط ۱ ماده را به خود اختصاص داده است! ماده ۸۱ قانون مالیات های مستقیم طبق این ماده اشخاص حقیقی که به فعالیت های کشاورزی، دامداری، دامپروری، پرورش ماهی و زنبور عسل و پرورش طیور، صیادی و ماهیگیری، نوغان داری، احیای مراتع و جنگل ها، باغات اشجار از هر قبیل و نخیلات از پرداخت مالیات معاف می باشد .

همچنین اشخاص حقوقی که به فعالیت های فوق مشغول هستند مشمول مالیات با نرخ صفر درصد هستند و به شرط انجام تکالیف قانونی از جمله : تسلیم اظهارنامه مالیات بر درآمد، ارائه دفاتر قانونی و ارائه اسناد و مدارک مالیاتی نیازی به پرداخت مالیات ندارند.

مالیات کشاورزی

۱۸ - مالیات حقوق

مالیات بر درآمد حقوق که اختصاراً مالیات حقوق نیز نامیده می شود مالیاتی است که از درآمد حقوق بگیران و کارمندان شرکت ها و موسسات و بنگاه های اقتصادی دریافت می گردد.

در واقع پرداخت کننده مالیات حقوق شخص حقوق بگیر (کارمند) است اما وظیفه کسر این مالیات از حقوق کارمند و پرداخت آن به سازمان مالیاتی بر عهده پرداخت کننده حقوق (کارفرما) است و باید فهرست آن را تا پایان ماه بعد به سازمان مالیاتی ارسال و مالیات متعلقه را پرداخت نماید.

فصل سوم از باب سوم قانون مالیات های مستقیم که ماده ۸۲ تا ۹۲ را شامل می گردد **فصل مالیات حقوق** نام دارد و به این موضوع تعلق دارد. اگر مایلید نحوه محاسبه مالیات حقوق سال ۱۴۰۲ و نکات مهم مربوط به

مالیات حقوق را یاد بگیرید مقاله نحوه محاسبه مالیات حقوق ۱۴۰۲ را مطالعه کنید.

*پیشنهاد شنیدن : [پادکست مالیات حقوق](#)

۱۹ - مالیات صاحبان مشاغل

یکی دیگر از مهم ترین منابع مالیاتی مربوط به مالیات های مستقیم، مالیات بر درآمد صاحبان مشاغل است.

صاحبین کسب و کار، کسبه و بنگاه های اقتصادی که به صورت شخص حقیقی فعالیت دارند صاحبان مشاغل نامیده می شوند.

فرض کنید شما امروز تصمیم به انجام شغل تعمیرات وسایل منزل می گیرید ولی برای این کار شرکت یا موسسه ای ثبت نمی کنید و با نام و مشخصات شخصی خود شروع به انجام این کار می کنید. در این صورت مالیات شما بر اساس مقررات فصل مالیات بر درآمد صاحبان مشاغل موضوع مواد ۹۳ تا ۱۰۴ قانون مالیات های مستقیم محاسبه و مطالبه می گردد.

اما در صورتی که برای فعالیت خود اقدام به ثبت شرکت یا موسسه نمایید مالیات شما بر اساس مقررات مالیات بر درآمد اشخاص حقوقی مطالبه می گردد.

[پادکست مالیات مشاغل و اصناف](#) شما را با این نوع مالیات بیشتر آشنا می کند.

۲۰ - مالیات شرکت ها و اشخاص حقوقی

شاید بتوان مالیات شرکت ها و اشخاص حقوقی را به عنوان مهم ترین منبع مالیاتی در ایران یاد کرد.

بخش اعظم فعالیت های اقتصادی در ایران به واسطه شرکت های تجاری، موسسات غیر تجاری و سایر اشخاص حقوقی صورت می پذیرد.

این اشخاص موظفند در صورت معاف نبودن از مالیات، هر ساله ۲۵ درصد از سود خالص خود را به عنوان مالیات به دولت پرداخت کنند.

فصل پنجم از باب سوم قانون مالیات های مستقیم از ماده ۱۰۵ تا ۱۱۸ با عنوان فصل مالیات اشخاص حقوقی به این نوع مالیات اختصاص دارد. در مقاله نحوه محاسبه مالیات شرکت ها بیشتر با این موضوع آشنا می شویم.

*پیشنهاد شنیدن : پادکست مالیات اشخاص حقوقی

۲۱ - مالیات بر درآمد اتفاقی

درآمد اتفاقی به درآمدی تلقی می شود که بدون پرداخت ما به ازای متناسب با منفعت به دست آمده حاصل می گردد.

فرض کنید شخصی یک آپارتمان را بدون ما به ازای دریافت یک شکلات به شما بدهد.

در این معامله منافع مورد معامله با یکدیگر تناسب ارزشی ندارند به همین خاطر به شخصی که منافع بیشتری به دست آورنده (دریافت کننده آپارتمان) مالیات بر درآمد اتفاقی تعلق می گیرد.

مالیات بر درآمد اتفاقی موضوع ماده ۱۱۹ تا ۱۲۸ قانون مالیات های مستقیم می باشد یعنی فصل ششم از باب سوم قانون مالیات های مستقیم. در مقاله مالیات بر درآمد اتفاقی و نحوه محاسبه آن بیشتر با این مالیات آشنا می شویم.

۲۲ - معافیت مالیاتی

معافیت مالیاتی به معنای خروج قانونی بخشی از درآمد یا دارایی مشمول مالیات اشخاص از دایره مالیات ستانی است.

دولت ممکن است بر اساس سیاست های کلان حکومتی برخی اشخاص یا بعضی مناطق یا گروهی از درآمدها را به صورت موقت از پرداخت مالیات معاف کند.

نرخ صفر مالیاتی به معنی معافیت مشروط است. بدین معنا که مودی به ۳ شرط نیاز به پرداخت مالیات ندارد:

۱ - تسلیم اظهارنامه مالیاتی در موعد مقرر

۲ - ارائه دفاتر قانونی (دفتر کل و دفتر روزنامه) در موعد مقرر

۳ - ارائه اسناد و مدارک در موعد مقرر

معافیت های مالیاتی در فصل اول از باب چهارم قانون مالیات های
مستقیم در ماده ۱۳۲ تا ۱۴۶ مکرر ذکر شده است.

در پادکست نرخ صفر مالیاتی این موضوعات صحبت کرده ایم.
در مقاله معافیت های مالیاتی و انواع آن درباره شخاص و درآمدها و مناطق
معاف از مالیات خواهید خواند.

۲۲ - هزینه های قابل قبول مالیاتی

هزینه به زبان ساده یعنی کلیه مخارجی که در راستای کسب درآمد متحمل
می شویم. هزینه اجاره، هزینه حقوق و دستمزد کارکنان، هزینه مستهلک
شدن ابزار و ماشین آلات از مهم ترین هزینه های هر کسب و کاری است.

هزینه های انجام شده توسط شرکت ها و سایر بنگاه های اقتصادی به شرط
داشتن شرایط مخصوصی که در قانون مالیات های مستقیم ذکر شده است
کاهنده درآمد مشمول مالیات (سود) کسب و کاره بوده و باعث کاهش
مبلغ مالیات آن ها می باشد.

شرایط پذیرش هزینه های قابل قبول را در مقاله هزینه های قابل قبول
مالیاتی و شرایط پذیرش هزینه ها به صورت کامل تشریح کرده ایم.

ماده ۱۴۷ و ۱۴۸ و ۱۴۹ قانون مالیات های مستقیم از مهم ترین مواد قانونی
مربوط به موضوع هزینه های قابل قبول مالیاتی است.

۲۴ - رسیدگی (حسابرسی) مالیاتی

رسیدگی مالیاتی عبارت است فرآیندی که طی آن ماموران مالیاتی برای محاسبه درآمد مشمول مالیات مودیان، اسناد و مدارک آن ها را مورد بررسی قرار میدهند.

در این مرحله ممیز (حسابرس) اداره مالیاتی با بررسی و تطابق بین اظهارات مودی و اسناد و مدارک وی و تطبیق آن ها با قوانین و مقررات موجود اقدام به محاسبه دقیق درآمد ها ، هزینه ها و در نهایت سود یا زیان مودی می نماید.

در صورت کسب سود توسط مودی سود مربوطه را در نرخ مالیاتی ضرب و عدد حاصل مبلغ مالیات را تعیین می نماید.

در مقاله سیر تا پیاز رسیدگی مالیاتی تمامی موضوعات مربوط به روز رسیدگی و اتفاقات ممکن را تشریح کرده ایم.

*پیشنهاد شنیدن : [پادکست حسابرسی مالیاتی](#)

۲۵ - دادرسی مالیاتی

دادرسی مالیاتی عبارت است از فرآیند حل اختلاف مالیاتی بین مودی و اداره مالیاتی

در مواقع خیلی زیادی مبلغ مالیاتی که توسط اداره مالیاتی برای مودی تعیین می شود مورد تایید وی نبوده و به همین دلیل باعث اعتراض مودی به مبلغ مالیات تشخیص داده شده می گردد.

در این حالت مودی مالیاتی موظف است ظرف مهلت های مقرر مراتب اعتراض خود را به مراجع حل اختلاف مالیاتی تسلیم نماید.

مهم ترین مراجع حل اختلاف مالیاتی عبارتند از:

۱ - توافق با رئیس امور مالیاتی (توافق با ممیز کل) - ماده ۲۳۸

۲ - هیئت حل اختلاف بدوی - ماده ۲۴۴

۳ - هیئت حل اختلاف تجدید نظر - ماده ۲۴۷

۴ - شورای عالی مالیاتی - ماده ۲۵۱

۵ - مرکز عالی دادخواهی مالیاتی - ماده ۲۵۱ مکرر

۶ - هیئت حل اختلاف مالیاتی هم عرض - ماده ۲۵۷

۷ - دیوان عدالت اداری

برای شروع یادگیری دادرسی مالیاتی می توانید پادکست توافق با ممیز کل را بشنوید.

همچنین مقررات مربوط به دادرسی مالیاتی در سال ۱۴۰۰ دستخوش تغییرات

متعددی شد که آقای سید علی سرحدی در آموزش رایگان تغییرات دادرسی مالیاتی این تغییرات را آموزش داده است.

۲۶ - مالیات بر ارزش افزوده

مالیات بر ارزش افزوده مهم ترین نوع از مالیات های غیر مستقیم است.

مالیات بر ارزش افزوده خود دارای یک قانون مخصوص می باشد به

نام قانون مالیات بر ارزش افزوده

مالیات بر ارزش افزوده نوعی مالیات بر مصرف کالاها و خدمات هستند و پرداخت کننده این مالیات مصرف کنندگان نهایی کالاها و خدمات هستند.

فعالان اقتصادی به عنوان حلقه های به هم پیوسته زنجیره داد و ستد و مبادله کالا و خدمات موظفند در زمان عرضه کالاها و خدمات علاوه بر مبلغ فروش آن مبلغ مربوط به مالیات و عوارض ارزش افزوده را نیز از مشتریان خود دریافت کنند و پس از کسر مالیات بر ارزش افزوده پرداختی در زمان خرید کالاها و خدمات آن را به حساب دولت واریز نمایند.

در مقاله صفر تا صد مالیات بر ارزش افزوده کلیه مقرراتی که باید از این

قانون بدانیم تشریح شده است.

بر خلاف مالیات های مستقیم که در آن محور مشمولیت یا معافیت مالیاتی اشخاص هستند، در مالیات بر ارزش افزوده محوریت مشمولیت یا معافیت مالیات کالاها و خدمات هستند.

*پیشنهاد شنیدن : پادکست مالیات بر ارزش افزوده

۲۷ - گزارش معاملات فصلی

ارسال گزارش معاملات فصلی یکی از تکالیف مهم مودیان مالیاتی می باشد. کلیه اشخاص حقوقی و صاحبان مشاغل گروه اول موظفند ظرف یک ماه و نیم پس از پایان هر فصل شمسی فهرستی از کلیه معاملات انجام شده خود اعم از خرید و فروش، هزینه ها و درآمدها و خرید و فروش دارایی های ثابت را به صورت الکترونیکی یا دستی برای سازمان مالیاتی ارسال کنند. روش های ارسال گزارشات فصلی به صورت الکترونیکی به ۲ حالت آنلاین و آفلاین تقسیم بندی می شود.

موضوع گزارش معاملات فصلی در ماده ۱۶۹ قانون مالیات های مستقیم تشریح شده است.

فهرست معاملات فصلی، فهرست گزارشات فصلی، فهرست ماده ۱۶۹، گزارش معاملات سه ماهه همگی از عناوین موضوع ماده ۱۶۹ هستند.

در پادکست گزارش معاملات فصلی به بیان نکات مهم این موضوع پرداخته ایم.

*پیشنهاد مشاهده: آموزش رایگان نحوه ارسال گزارش معاملات فصلی

۲۸ - اظهارنامه مالیاتی

تسلیم اظهارنامه مالیاتی قطعا مهم ترین تکلیف مودیان مالیاتی می باشد. مودیان مالیاتی در منابع مختلف موظفند اظهارنامه مالیاتی خود را در موعد های مقرر قانونی برای سازمان مالیاتی ارسال کنند.

جرائم مربوط به عدم تسلیم اظهارنامه مالیاتی از جرائم غیر قابل بخشودگی مالیاتی است.

موعد قانونی مهم ترین اظهارنامه های مالیاتی به شرح زیر است:

الف (اظهارنامه مالیات بر درآمد اشخاص حقوقی = ۴ ماه پس از پایان سال مالی

ب (اظهارنامه مالیات بر درآمد صاحبان مشاغل = تا پایان خرداد سال بعد

ج (اظهارنامه مالیات بر درآمد اجاره = تا پایان تیر ماه سال بعد

*پیشنهاد شنیدن : یادگست اهمیت اظهارنامه مالیاتی

۲۹ - جرائم مالیاتی

جرائم مالیاتی عبارت است مبالغی که به عنوان ضمانت اجرایی انجام تکالیف برای مودیان مالیاتی در نظر گرفته می شود.

عدم آگاهی مودیان از تکالیف مالیاتی نافی وظایف آن ها نمی باشد و باعث عدم تعلق جریمه مربوطه نمی گردد.

کلیه جرائم مذکور در قانون مالیات های مستقیم قابلیت بخشش (کلا یا بخشی از آن) را دارند به استثنا ۳ جریمه مذکور در ماده ۱۹۲ قانون مالیات های مستقیم که غیر قابل بخشودگی هستند:

۱ - جریمه عدم تسلیم اظهارنامه مالیاتی در موعد مقرر

۲ - جریمه کتمان درآمد

۳ - جریمه ابراز هزینه های غیر واقعی

هر ۳ جریمه های مذکور به میزان ۳۰ درصد مالیات متعلق می باشند.
در مقاله صفر تا صد جرائم مالیاتی و نحوه بخشودگی جرائم انواع جریمه های مالیاتی را نام برده ایم.

۳۰ - مالیات دستگاه های کارتخوان

مالیات دستگاه های کارتخوان یکی از موضوعات بسیار داغ این روزهای کسب و کارهاست.

از سال ۱۳۹۸ موضوع مالیات دستگاه های کارتخوان بسیار جدی تر از گذشته شده است و عدم آگاهی صاحبان کسب و کار باعث ایجاد خسارات و جرائم بسیار زیادی شده است.

در مقاله مالیات دستگاه های کارتخوان به صورت کامل در خصوص نحوه محاسبه و اشخاص مشمول و معافیت های این نوع مالیات صحبت کرده ایم.

*پیشنهاد شنیدن: [پادکست مالیات دستگاه های کارتخوان](#)

۳۱ - مالیات دستگاه های کارتخوان

مالیات تراکنش های بانکی هم از دیگر موضوعات بسیار چالش بر انگیز فعالان اقتصادی است.

اساسا مالیاتی به نام مالیات بر تراکنش های بانکی وجود ندارد.

در پادکست مالیات تراکنش های بانکی به طور کامل میزان مالیات مربوط به تراکنش های بانکی، اشخاص مشمول مالیات تراکنش های بانکی، موارد معاف از مالیات تراکنش های بانکی و سایر موارد مربوطه را تشریح کرده ایم.

*پیشنهاد مطالعه: مقاله همه چیز درباره حساب های تجاری و غیر تجاری

۳۲ - سامانه مودیان و پایانه های فروشگاهی

قصه پایانه های فروشگاهی و سامانه مودیان از ۲۱ مهر ماه ۱۳۹۸ همزمان با تصویب قانون پایانه های فروشگاهی و سامانه مودیان مطرح شد. این قانون دارای ۲۹ ماده است که طی آن تکالیف مالیاتی متعددی برای مودیان مالیاتی پیشبینی شده است.

در مقاله صفر تا صد سامانه مودیان و پایانه های فروشگاهی به تفصیل و با جزئیات در خصوص این قانون و نکات مهم آن صحبت کرده ایم.

*پیشنهاد شنیدن: پادکست سامانه مودیان چیست؟

۳۳ - سوالی درباره مالیات دارید، به صورت رایگان از ما بپرسید!

پنل مشاوره رایگان حسابدانان، به عنوان اولین پنل مشاوره رایگان مالی و مالیاتی در ایران آماده پاسخگویی به کلیه سوالات شما در حوزه حسابداری، مالیات، بیمه، قانون کار و میااحت مربوطه می باشد. شما عزیزان می توانید سوالات خود را به صورت متنی، صوتی و تصویری مطرح نمایید و ظرف ۲۴ ساعت پاسخ آن را دریافت کنید.

برای ورود به پنل مشاوره رایگان و پرسیدن سوالات خود [اینجا](#) کلیک کنید.

فایل PDF مقاله

فایل تصاویر مقاله

فهرست کامل مقالات